

Ж. М. Перцева

Оршанський Ісак Григорович

ОРШАНСЬКИЙ Ісак Григорович (16(28). 09. 1851, м. Катеринослав, нині Дніпро – 09. 09. 1923, м. Кошице, нині Словаччина) – лікар-психіатр, невропатолог, фізіолог. Після одержання атестату зрілості у Рішельєв. гімназії 1869 вступив на фіз.-мат. факультет Новорос. університету (обидва – Одеса), але одразу перевівся до Моск. університету, в якому навч. 1869–70. Закін. Військ.-мед. академію в С.-Петербурзі (1874). Під час навч. брав участь у ліквідації спалахів холери у Павлогр. земстві Катеринослав. губ. Працював лікарем. 1877 захистив дис. «Материалы для физиологии мозга» і здобув ступ. д-ра медицини. 1879–81 – ординатор психіатр. відділ. Катеринослав. губерн. земської лікарні. 1881–83 вивчав нерв. хвороби за кордоном, зокрема у Парижі (у клініці Ж. Шарко, антропол. лаб. П. Брока) та Берліні. Від 1883 – лікар у Харкові. Від 1884 – приват-доцент кафедри нерв. і душев. хвороб, від 1894 – в. о. екстраординар., від 1902 – екстраординар., від 1908 – ординар. проф. Харків. університету. 1920 виїхав до Чехо-Словаччини. Наукові дослідження: фізіологія та патологія нерв. системи, експерим. педагогіка, дит. дефектологія, гомеопатія. Віце-голова Одес. товариства лікарів (1890), чл. Харків. мед. товариства (1883), Париз. антропол. товариства (1892), Товариства рос. лікарів у Константинополі (1920). Автор пр. «Художественное творчество» (Москва, 1907), розвідки, присвяч. роману «Злочин і кара» Ф. Достоєвського «История одного идейного преступления» // «Северный вестник», 1896, № 10–11, а також статті про організацію вищої освіти «Университетский вопрос и “проект” университетского устава» // «Вестник Европы», 1906, № 1.

Основні праці

Сон и бодрствование с точки зрения ритма. С.-Петербург, 1878; О влиянии нервно-мышечной усталости на рефлексy. X., 1884; Гомеопатия. X., 1895; Законы наследственности. X., 1896; Измерение психических явлений. X., 1897; Роль наследственности в передаче болезней. С.-Петербург, 1897; Механизм нервных процессов. С.-Петербург, 1898; Судебная психопатология для врачей и юристов. Ч. 1. Общая. С.-Петербург, 1900; Учебник общей психиатрии. X., 1910; Учебник душевных болезней. X., 1911.

Рекомендована література

1. Медицинский факультет Харьковского университета за первые сто лет его существования. 1805–1905. X., 1905–06;
2. Оршанская О. И. Г. Оршанский: (Некролог) // Руль. 1923, 9 сен.

Бібліографічний опис:

Оршанський Ісак Григорович / Ж. М. Перцева // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-75955>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).